EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 19

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Luksemburg

Kokkuvõte

Luksemburg tegutseb jätkuvalt strateegilise digikeskusena, mida toetab tugev taristu, kuid kogeb püsivaid probleeme VKEde digipöörde valdkonnas. Riik kinnitab oma rolli Euroopa digipöörde eestvedajana, eelkõige tehes sihipäraseid investeeringuid sellisesse kujunemisjärgus tehnoloogiasse nagu tehisintellekt, kvantandmetöötlus ja suveräänne pilvandmetöötlus.

Luksemburg on digikümnendi eesmärkide saavutamisel väga edasipüüdlik: ta on seadnud 12 riiklikku eesmärki, millest 100 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib oma trajektoore hästi, liikudes neist 75 % puhul eesmärkide saavutamise graafikus (2024. aasta trajektooride alusel, mis on kindlaks määratud kõigi kaheksa analüüsitud põhilise tulemusnäitaja puhul). Seitsmest soovitusest, mille komisjon 2024. aastal andis, on Luksemburg ellu viinud 71 %, kas siis oluliste poliitikamuudatuste abil (57 %) või teatavate muudatustega (14 %), milleks võeti uusi meetmeid.

Riigis on hästi toimiv digikeskkond, kuna saavutatud on peaaegu üldine 5G katvus ja väga suure läbilaskevõimega võrgu katvus. Pilvandmetöötluse ja andmeanalüüsi kasutuselevõtus, eriti VKEdes, on siiski endiselt märkimisväärseid erinevusi. Kuigi Luksemburgi idufirmade ökosüsteem laieneb, piirab seda endiselt vähene juurdepääs erasektori riskikapitalile ja kasvufirmade tagasihoidlik liikumine ükssarviku staatuse poole. 2024. aastal olid Luksemburgis endiselt head tulemused digitaalsete avalike teenuste ja digioskuste valdkonnas, kuid vanuserühmade, sugude ja haridustasemete lõikes oli ikka veel püsivaid erinevusi. Kestlikkuse valdkonnas on Luksemburg käivitanud sihipärased meetmed, kuid integreeritud rohe- ja digistrateegiat ei ole läbivaadatud tegevuskavas veel täielikult kajastatud. Suveräänsusest ja küberturvalisusest on saanud Luksemburgi digistrateegia kesksed tugisambad, kusjuures üha suuremat rõhku pannakse suveräänsele pilvetaristule, avatud lähtekoodiga turvavahenditele ja andmete piiriülesele vastupidavusele.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja (1)	Luksemburg				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor (3)	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Luksemburg	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	94,7 %	95,2 %	0,5 %	97,5 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	78,9 %	81,8 %	3,7 %	89,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	–
Üldine 5G katvus	99,6 %	99,6 %	0,0 %	97,4 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	10	20	100,0 %	–	2 257	90,5 %	–	10 000
VKEd, kellel on vähemalt algtasemel digimahukus (2)	–	70,3 %	3,0 %	–	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	32,6 %	–	–	–	–	–	75,0 %	75 %
Tehisintellekt	14,5 %	23,7 %	64,2 %	40,6 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Andmeanalüüs	32,4 %	–	–	–	–	–	75,0 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	52,0 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	2	2	0,0 %	–	286	4,4 %	–	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	60,1 %	–	–	–	–	–	80,0 %	80 %
IKT-spetsialistid	8,0 %	8,0 %	0,0 %	8,3 %	5,0 %	4,2 %	10,0 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	94,8	97,7	3,0 %	96,7	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	96,7	100,0	3,4 %	97,9	86,2	0,9 %	100,0	100

Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	76,1	76,1	0,0 %	75,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) 2025. aasta DESI kajastab digimahukuse indeksi 4. versiooni, mis on võrreldav 2023. aasta DESI (2022. aasta kohta) digimahukuse indeksi väärtusega aastase kasvumäära arvutamiseks. See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riiklik trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas esitatud ja kui näitajat mõõdeti 2025. aasta DESIs (2024. aasta).

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule on 80 % Luksemburgi kodanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. Mis puudutab avaliku sektori asutuste tegevust, siis 88 % peab oluliseks võitlust internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni probleemiga ja selle leevendamist. Seoses konkurentsivõimega peab 86 % oluliseks tagada Euroopa ettevõtete võimalus kasvada, tugevdada oma juhtpositsiooni ja suurendada konkurentsivõimet kogu maailmas.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Luksemburgi taristu tulemuslikkus on endiselt tublisti üle ELi keskmise, kusjuures väga suure läbilaskevõimega võrkude ja 5G katvus on tänu varajastele ja hästi koordineeritud avaliku sektori strateegiatele peaaegu üldine. Ettevõtete, eelkõige VKEde digipöörde valdkonnas jäädakse suurte integratsioonikulude ja piiratud tehnilise suutlikkuse tõttu siiski maha. Hoolimata sellest on Luksemburg tehisintellekti ja kvantandmetöötluse valdkonnas juhtpositsioonil, eelkõige tänu MeluXina-AI kasutuselevõtule ja selle valimisele osalema ELi tehisintellektitehaste algatuses. Kohandatud tegevuskava sisaldab meetmeid, mille eesmärk on edendada tipptehnoloogia, sealhulgas generatiivse tehisintellekti kasutuselevõttu VKEdes. Kuigi idufirmade ökosüsteem kasvab jätkuvalt ja kasvufirmade rahastamisel saab tugineda mitmele riiklikule rahastamiskavale, on neil hilisema etapi rahastamisele turu väiksuse ja erasektori riskikapitali piiratud kättesaadavuse tõttu raskem juurde pääseda. Luksemburgi digistrateegias on endiselt kesksel kohal suveräänsus ja küberturvalisus ning pidevalt tehakse jõupingutusi, et tugevdada suveräänsete pilveteenuste võimekust, edendada avatud lähtekoodiga küberturvalisuse vahendeid, luues avatud lähtekoodiga programmide büroo, ning töötada välja spetsiaalseid valdkondlikke kaitsemeetmeid sisaldavad riiklikud küberturvalisuse vahendid, sealhulgas tervishoiu jaoks.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Luksemburgis on digioskused jätkuvalt kõrgel tasemel ja IKT-spetsialistide tööhõive osakaal on ELis suuruselt teisel kohal. Vähemalt elementaarsete digioskustega inimeste osakaal erinevates – eelkõige vanuse ja haridustaseme poolest erinevates – demograafilistes rühmades on aga jätkuvalt erinev. Digitaalsete avalike teenuste valdkonnas on riik esirinnas – seda toetavad väljakujunenud platvormid, nagu MyGuichet.lu ja tsentraliseeritud valitsuse IT-arhitektuur. Käimasolevad jõupingutused on eelkõige suunatud halduskeerukuse vähendamisele ja suveräänsete digilahenduste, sealhulgas GovCloudi ja avatud lähtekoodiga lahenduste kasutuselevõtu edendamisele avalikus sektoris. Kuigi Luksemburg kavatseb suurendada jõupingutusi terviseandmete koostalitlusvõime ja kättesaadavuse parandamiseks, on elektroonilistele terviselugudele juurdepääs endiselt alla ELi keskmise.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Luksemburg astub esimesi samme digipöörde ja keskkonnaalase ülemineku vastavusse viimiseks. Riik edendab taastuvatel energiaallikatel põhinevat ja arukat energiasüsteemi, toetab GovCloudi kestlikkust ning uurib digilahenduste rolli liikuvuse ja tööstuse heitkoguste vähendamisel, kuigi

täielikult integreeritud rohe- ja digistrateegiat, mis seda toetaks, ei ole veel kehtestatud. Osalemine ELi tasandi algatustes, näiteks Euroopa rohelises digikoalitsioonis ja üleeuroopalist huvi pakkuvates tähtsates projektides, võimaldab Luksemburgil arendada vahendeid ja näitajaid, millega mõõta ja vähendada IKT-sektori CO_2 jalajälge.

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Luksemburg esitas 2. detsembril 2024 täielikult läbivaadatud riikliku digikümnendi tegevuskava, mis sisaldab rohkem kui 30 uut või muudetud meedet ning samuti läbivaadatud trajektoore. Tegevuskavaga tugevdatakse eelkõige keskendumist VKEdele ja tehisintellektile ning see näeb ette uute toetusvahendite kasutusevõtmise 2025. aastal. Selles võetakse arvesse suurt hulka soovitusi, mis 2024. aastal tegevuskavaga seoses esitati. Luksemburgi riiklik strateegiline tegevuskava sisaldab nüüd kokku 98 meedet, mille eelarve on 515 miljonit eurot, sealhulgas 488 miljonit eurot riigieelarvest (vastab 0,57 %-le Luksemburgi SKPst 2024. aastal).

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Luksemburgi taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 24 miljonit eurot (38 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on ühtekuuluvuspoliitika raames eraldatud 6 miljonit eurot – mis moodustab 15 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel – Luksemburgi digipöörde toetamiseks[2]. Luksemburg on kolme loodud digitaristu konsortsiumi (EDIC), st keeletehnoloogia liidu jaoks loodud Euroopa digitaristu konsortsiumi, Euroopa digitaristu konsortsiumi CitiVERSE ning Euroopa plokiahela partnerluse ja Euroopa plokiahelateenuste taristu Euroopa digitaristu konsortsiumi EUROPEUM liige. Luksemburgi üksused osalevad kaudsete partneritena järgmise põlvkonna pilvetaristu ja pilvteenuste üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-CIS). Luksemburg osaleb ka Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes EuroHPC ja Kiipide Ühisettevõttes.

Riik on andnud oma panuse heade tavade edendamise algatusse,[3] jagades kolme head tava. Neist kaks kuuluvad digioskuste teemavaldkonda: „Tütarlaste osalemine IKT päeva riiklikus teadlikkuse suurendamise meetmes“ ja „Tütarlapsed, kasutage oma digitalenti“. Üks jagatud hea tava kuulub keskkonnasäästliku IT teemavaldkonda: „Toote ringlust käsitleva andmelehe loomine ja edendamine“.

Digiõigused ja -põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Luksemburgi olnud üks kõige aktiivsemaid liikmesriike **digiõigusi ja -põhimõtteid käsitleva Euroopa deklaratsiooni** rakendamisel: kokku on käivitatud 100 algatust ja 2024. aastal käivitati 20 uut algatust. Luksemburg tegutseb kõige aktiivsemalt digiõppe ja -koolituse ning digioskuste valdkonnas. Õiglase digikeskkonnaga seotud tegevus on piiratum. Meetmetel, mille eesmärk on seada inimesed digipöörde keskmesse, näib kohapeal olevat kõige enam mõju, erinevalt meetmetest, mis puudutavad kestlikkust.

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel. Andmeid ajakohastati viimati 16. mail 2025.

[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.

[3] Heade tavade edendamise algatus on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel tutvustada edukaid meetmeid ja jagada probleeme, mis neid on digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel tekkinud. Head tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks portaali andmehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapäraselt korraldatavatel seminaridel, mis keskenduvad praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.

Soovitused

- **Digioskused.** Laiendada tuleks sihipäraseid programme, et jõuda eakate, naiste ja madalama haridustasemega elanikkonnani.
- **VKEd.** Toetada tuleks tipptasemel digitehnoloogia (pilvetehnoloogia, tehisintellekt, andmetöötlus) kasutuselevõttu VKEdes, kes on praegu suurematest ettevõtetest märkimisväärselt maha jäänud.
- **Küberturvalisus.** Muutuvate ohtudega tegelemiseks tuleks jätkata küberturvalisuse alaseid jõupingutusi, eelkõige töötajate teadlikkuse suurendamiseks.
- **Keskkonnateemad.** Tuleks vastu võtta integreeritud rohe- ja digistrateegia koos mõõdetavate eesmärkidega, kasutades ELi vahendeid vähese CO_2 heitega digilahenduste laiendamiseks, eelkõige VKEde jaoks, ning rakendada tuleks riiklikku raamistikku, et jälgida IKT-l põhinevat heitkoguste vähendamist sellistes olulistes sektorites nagu energeetika, transport ja tööstus.
- **Valduseni ulatuv valguskaabelühendus.** Uurida tuleks sihipäraseid meetmeid, et suurendada valduseni ulatuva valguskaabelühenduse kasutuselevõttu ja laiendada selle katvust alateenindatud piirkondades, tagades, et kiire ühendus on kättesaadav kõigile kodumajapidamistele.
- **Ükssarvikud.** Tugevdada tuleks kasvufirmade kasvuvõimalusi, edendades paremat juurdepääsu erasektori riskikapitalile.